

Sygn. akt	VIII GC 353/19		
WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ			
		Dnia	30 grudnia 2022 r.
Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VIII Wydział Gospodarczy w składzie:			
Przewodniczący:	sędzia Artur Fornal		
po rozpoznaniu w dniu	30 grudnia 2022 r.	w Bydgoszczy	
na posiedzeniu niejawnym			
sprawy z powództwa:	(...) w Ś.		
przeciwko:	(...) w K.		
o zapłatę			
I. oddala powództwo; II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 5 991,20 (pięć tysięcy dziewięćset dziewięćdziesiąt jeden 20/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu; III. nakazuje ściągnąć od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w			

Bydgoszczy kwotę 1141,83 (tysiąc sto czterdzieści jeden 83/100) złotych tytułem zwrotu tymczasowo wyłożonych wydatków.

Na oryginale właściwy podpis

Sygn. akt VIII GC 353/19

UZASADNIENIE

Powód (...) w Ś. w pozwie przeciwko (...) w K. domagał się zasądzenia od pozwanego kwoty 81 540,68 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 16 września 2019 r. do dnia zapłaty, a ponadto zasądzenia od pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając pozew powód podał, że z (...)i (...) łączyła go umowa, której przedmiotem było wykonanie przez niego oświetlenia drogowego w związku z realizacją inwestycji na odcinku drogi ekspresowej (...) N. - L.. W celu wykonania tej umowy powód zamówił u pozwanego zasilacze w oprawach umieszczane w lampach oświetlających drogę. Powód twierdził, że pozwany nie wywiązał się z umowy sprzedaży, gdyż zamówione zasilacze w oprawach typu (...)okazały się wadliwe. Wskutek nieprawidłowości w konstrukcji zasilaczy w krótkim okresie od montażu ulegały one awarii i przestawały oświetlać drogę, przy której były one umieszczone w lampach. Były one wielokrotnie wymieniane, a skala nieprawidłowości była tak znaczna, że pomimo wymiany ponad połowy z tych zasilaczy na nowe, nadal ulegały one awariom. Zdaniem powoda w takiej sytuacji umowa nie została wykonana w ogóle. Powód poniósł w związku z tym szkodę, gdyż został zmuszony do samodzielnego pokrycia wydatków związanych z zakupem i wymianą zasilaczy. Pozwany nie zmienił dostawcy zasilaczy przez co w dalszym ciągu przyczyniał się zwiększania szkody po stronie powoda. Dokonując wymiany powód chciał uniknąć stwarzania zagrożenia na drodze, a dodatkowo zamierzał uniknąć obciążenia go karami umownymi przez (...) Wyjaśniono, że na kwotę dochodzoną tytułem odszkodowania (art. 471 k.c.) składają się następujące roszczenia:

- 20 595 zł za poniesione przez powoda koszty związane z wymianą wadliwych zasilaczy w oprawach (wynagrodzenie pracowników, koszty noclegów, diety, koszty paliwa, koszty wynajmu oznakowania drogowego, koszty podwykonawcze),
- 34 092 zł jako koszty zastępczego wykonania wymiany 30 zasilaczy w oprawach, jakimi (...) obciążyła powoda (koszty zakupu zasilaczy, wymiany zapłonika w oprawach oświetlenia zewnętrznego, wymiany lamp, koszty pracownicze, koszty wynajmu oznakowania drogowego),
- 26 679,68 zł za poniesione przez powoda koszty związane z wymianą wadliwych zasilaczy w oprawach (wynagrodzenie pracowników, koszty noclegów, diety, koszty wynajmu przyczepki z oznakowaniem, podnośnika koszonego oraz znaków ostrzegawczych, koszty zasilaczy zamówionych przez (...), koszty źródeł sodowych),
- 174 zł rekompensaty za koszty odzyskiwania należności (art. 10 ust. 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych).

W odpowiedzi na pozew pozwany domagał się oddalenia powództwa i zasądzenie od powoda zwrotu kosztów procesu.

Pozwany przyznał, że sprzedał powodowi sporne oprawy, jednak ofertę na oprawy – produkowane przez (...) – posiadał bezpośrednio powód. Oferty tej nie składał pozwany. To powód zwrócił się do pozwanego o pośredniczenie w zakupie

sprzętu od producenta, z uwagi na niemożność spełnienia stawianych przez niego warunków finansowych (krótki termin zapłaty, czy zakup za gotówkę). Natomiast pozwany – jako uznany na rynku kontrahent – miał możliwość uzyskania od producenta odroczonego terminu płatności i sam mógł zaoferować powodowi taki termin (60 dni). To powód dokonał wyboru dostawcy opraw (...), a rola pozwanego ograniczyła się de facto do sfinansowania transakcji zakupu. Pozwany nie składał żadnych oświadczeń gwarancyjnych, natomiast gwarancji jakości na dostarczony produkt udzielił powodowi producent, który też (w ramach gwarancji) zaoferował wymianę zasilaczy na nowe. Pozwany zauważył też, że powód nie sformułował wobec niego roszczeń wynikających z przepisów o rękojmi za wady. Niezależnie od powyższego, zdaniem pozwanego, nie zostało wykazane czy, a jeśli tak, to w jakim zakresie, zasilacze stanowiące część opraw dostarczonych przez (...), były wadliwe (przyczyną awarii mógł być nieprawidłowy montaż). W ocenie pozwanego, powód nie wykazał ponadto przesłanek jego odpowiedzialności na podstawie art. 471 k.c., a zwłaszcza winy pozwanego w nienależytym wykonaniu zobowiązania. To powód, wybierając określone oprawy z oferty (...) winien zapoznać się ze specyfikacją techniczną produktu. Pozwany podkreślił przy tym, że nie miał możliwości zbadania towaru, gdyż zgodnie z ustaleniami stron, oprawy były dostarczane od producenta bezpośrednio do powoda, przy czym w momencie dostawy nie były one wadliwe, co powód sam przyznał. Pozwany nie miał natomiast żadnego wpływu na wybór produktu i producenta, sfinansował transakcję na prośbę powoda, dlatego zarzucanie mu niestaranego działania jest bezzasadne.

W piśmie z 16 października 2020 r. powód dokonał zmiany powództwa, wnosząc o zasądzenie od pozwanego kwoty 81 540,68 zł, na którą składają się następujące roszczenia:

- 29 456,02 zł (w miejsce pierwotnie dochodzonej kwoty 20 595 zł) za poniesione przez powoda koszty związane z wymianą wadliwych zasilaczy do dnia 25 sierpnia 2019 r.: wynagrodzenia pracowników, koszty noclegów, diety, koszty paliwa, koszty wynajmu oznakowania drogowego, koszty podwykonawcze,
- 11 981,80 zł (w miejsce pierwotnie dochodzonej kwoty 34 092 zł) jako koszty zastępczego wykonania wymiany 30 zasilaczy w oprawach, jakimi (...) obciążyla powoda (koszty zakupu zasilaczy, wymiany zapłonika w oprawach oświetlenia zewnętrznego, wymiany lamp, koszty pracownicze, koszty wynajmu oznakowania drogowego),
- 34 214,75 zł (w miejsce pierwotnie dochodzonej kwoty 26 679,68 zł) za poniesione przez powoda koszty w związku z wymianą zasilaczy w dniach 26 – 28 sierpnia 2019 r. (wynagrodzenie pracowników, koszty noclegów, diety, koszty wynajmu przyczepki z oznakowaniem, znaków ostrzegawczych, koszty zasilaczy zamówionych przez (...), koszty źródeł sodowych),
- 5 714,11 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie przez pozwanego dóbr osobistych powoda poprzez sprzedanie wadliwych zasilaczy w oprawach, co wiązało się z koniecznością ich wymiany przez powoda i poniesieniem przez niego konsekwencji z tytułu braku wywiązania się z umowy z (...)i naruszenia w ten sposób jej dobrego imienia (renomy, reputacji) w branży, a także wśród klientów,
- 174 zł rekompensaty za koszty odzyskiwania należności (art. 10 ust. 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych).

Postanowieniem z 24 listopada 2020 r. Sąd umorzył postępowanie w zakresie cofniętego częściowo powództwa, tj. co do kwoty 22 100,20 zł z odsetkami (k. 454 akt).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 29 grudnia 2016 r. pomiędzy konsorcjum firm: (...)w S. (...) w P. (wykonawca) a powodem (podwykonawca) została zawarta umowa nr (...) o wykonanie robót budowlano – montażowo – drogowych, na mocy której powód zobowiązał się do zrealizowania prac polegających na wykonaniu oświetlenia dróg w związku z realizacją inwestycji pod nazwą: (...) N. – L. (...) zadanie II od węzła G. do węzła K. (bez węzła), o długości 16,800 km, tj. od km 16+400 do ok. 33+300”. Zamawiającym w tej inwestycji był (...)w W..

(**fakty bezsporne**, a ponadto: dowód: umowa nr (...) z 29 grudnia 2016 r. – k. 34 – 49 akt).

W styczniu 2018 r. powód zwrócił się do pozwanego z zapytaniem w sprawie zakupu opraw oświetleniowych od producenta (...)

Konkretny rodzaj opraw, który miał być przedmiotem zamówienia, został już wcześniej zatwierdzony przez inwestora (zamawiającego).

(**dowód:** wiadomość e-mail z 5 stycznia 2018 r. – k. 74 akt, z 8 i 10 stycznia 2018 r. – k. 75 akt, zeznania świadków: S. M. (1) – k. 498 – 498 verte akt, S. B. – k. 498 verte akt – 499 akt, zeznania przedstawiciela powoda – K. B. – k. 506 – 507 verte akt).

W dniu 18 stycznia 2018 r. powód zamówił u pozwanego:

- a) 144 sztuki zasilaczy w oprawach (...)
- b) 24 sztuki zasilaczy w oprawach (...)
- c) 213 sztuk zasilaczy w oprawach (...)
- d) 10 sztuk zasilaczy w oprawach (...)
- e) 144 sztuki zasilaczy w oprawach tunelowych (...),
- f) 2 sztuki zasilaczy w oprawach tunelowych 70W (...),

za łączną kwotę 296 623,95 zł netto. Wartość zamówienia zasilaczy w oprawach typu (...)wyniosła 127 932, 48 zł netto (157 356,95 zł brutto). Zamówienie zostało złożone 18 stycznia 2018 r., a przyjęte do realizacji 25 stycznia 2018 r.

(**dowód:** zamówienie nr 013/01/2018 z 18 stycznia 2018 r. – k. 50 akt, wiadomość e-mail z 18 i 25 stycznia 2018 r. – k. 51 akt, wycena 2018/00463 z 16 stycznia 2018 r. - k. 72 akt, zeznania świadków: S. M. (1) – k. 498 – 498 verte akt, S. B. – k. 498 verte akt – 499 akt, zeznania przedstawiciela powoda – K. B. – k. 506 – 507 verte akt).

Wskazany wyżej towar objęty został gwarancją producenta - (...) na okres 10 lat.

(**dowód:** warunki gwarancji – oprawy uliczne i dekoracyjne na wysokoprężne źródła światła – k. 198 – 202 akt, zeznania S. M. (1) – k. 498 – 498 verte akt, przedstawiciela powoda – K. B. – k. 506 – 507 verte akt).

Przedmiotowe zamówienie zostało całkowicie zrealizowane do dnia 27 kwietnia 2018 r. Towar był dostarczany partiami, według harmonogramu, od producenta, tj. (...)bezpośrednio do powoda.

(**fakty bezsporne**, a ponadto: wydanie materiałów na zewnątrz („WZ”) – k. 60 – 63 akt, dokumenty magazynowe – k. 64 – 69 akt, list przewozowy z 27 kwietnia 2018 r. – k. 70 – 71 akt, wiadomość e-mail z 16 lutego 2018 r. – k. 76 akt, 19 lutego 2018 r. – k. 77 – 78 akt, 21 lutego 2018 r. – k. 79 akt, 6 marca 2018 r. – k. 80 – 81 akt, 13 marca 2018 r. – k. 82 – 83 akt, 21 marca 2018 r. – k. 84 – 86 akt, 16 kwietnia 2018 r. – k. 86 akt, 27 kwietnia 2018 r. – k. 87 akt, pismo z 21 marca 2018 r. – k. 89 akt).

W związku z realizacją zamówienia nr 013/01/2018 pozwany obciążył powoda następującymi fakturami VAT o nr: (...) z 28 lutego 2018 r., (...) z 26 marca 2018 r., (...) z 30 marca 2018 r., (...) z 23 kwietnia 2018 r., (...) z 27 kwietnia 2018 r., (...) z 30 kwietnia 2018 r., (...) z 18 czerwca 2018, (...) z 21 czerwca 2018 r.

(**fakty bezsporne**, a ponadto: faktury – k. 52 – 59 akt).

W dniu 17 maja 2018 r. powód zamówił u pozwanego dwie oprawy(...) za łączną kwotę 1840 zł netto.

(**dowód:** zamówienie nr (...) – k. 73 akt).

W dniu 4 grudnia 2018 r. powód zgłosił pozwanemu problem z oprawami o mocy 400W, wskazując, że nieświejących punktów oświetleniowych jest ok. 60 sztuk. Zdaniem powoda, w przypadku 40 z nich przyczyną nieświecenia było uszkodzenie elementów elektronicznych oprawy.

Pozwany przekazał to zgłoszenie (...) - podkreślając, że powód dokonał prawidłowego montażu i uruchomienia opraw oraz, że wszelkie koszty związane z naprawą niesprawnych opraw leżą, jego zdaniem, po stronie producenta.

W odpowiedzi na powyższe, (...) zaproponował wysyłkę nowych zasilaczy 400W gotowych do wymiany wraz z płytką montażową oprawy oraz odesłanie uszkodzonych sztuk, celem określenia przyczyny awarii.

W piśmie z 11 grudnia 2018 r. powód wskazał pozwanemu, że niedziałających opraw jest 47, domagając się obecności przedstawiciela producenta podczas prac demontażowych w celu sprawdzenia poprawności podłączenia.

(...) zgłosił powodowi awarię oświetlenia przy drodze (...) w dniu 9 stycznia 2019 r.

W piśmie z 23 stycznia 2019 r. powód zgłosił pozwanemu, że łącznie jest 64 sztuk nieświejących opraw.

(**dowód:** korespondencja e-mail z 4 i 6 grudnia 2018 r. – k. 95 – 98 akt, pisma z 11 grudnia 2018 r. k. 90 – 91 akt, z dnia 23 stycznia 2019 r. – k. 101 – 102 akt, pismo z 10 stycznia 2019 r. – k. 99 – 100 akt, pismo z 23 stycznia 2019 r. – k. 103 akt, zeznania świadków: P. K. – k. 496 – 497 akt, M. Z. – k. 497 – 497 verte akt, S. M. (1) – k. 498 – 498 verte akt).

Ze wstępnych ustaleń producenta zasilaczy wynikało, że ich elementy składowe są sprawne, a proces ich produkcji przebiegał bezbłędnie. Ze względu na długoletnią współpracę producent podjął jednak decyzję o wymianie wszystkich niedziałających zasilaczy, których awarię dotąd zgłoszono. Producent wskazał pozwanemu, że jego przedstawiciel nie będzie brał udziału w pracach demontażowych, ale będzie przy nich obecny.

(**dowód:** pismo z 24 stycznia 2019 r. – k. 104 akt)

Prace związane z usunięciem usterek powód przeprowadzał w dniach 4-8 lutego 2019 r. W ich ramach dokonano wymiany 55 sztuk uszkodzonych układów zapłonowych w nieświejących oprawach oświetleniowych (na nowe, dostarczone przez(...)), łącznie ze źródłami światła oraz naprawiono uszkodzony kabel oświetleniowy na węźle (...). Powód zadeklarował przystąpienie do wymiany pozostałych niedziałających elementów niezwłocznie po otrzymaniu zasilaczy od producenta. Przedstawiciel producenta zasilaczy nie był obecny podczas demontażu i ich wymiany.

(**dowód:** pisma z 23 stycznia 2019 r. – k. 103 akt, z dnia 8 lutego 2019 r. – k. 105 akt, z 13 lutego 2019 r. – k. 108 akt).

Pismem z 13 lutego 2019 r. powód poinformował pozwanego o dokonaniu wymiany 55 sztuk uszkodzonych układów z nieświejących opraw łącznie ze źródłami światła oraz o tym, że po dokonaniu oględzin źródeł światła okazało się, że 42 z nich są w złym stanie, tzn. żarniki są mocno przyciemnione, a w większości z nich również pręciki podtrzymujące żarnik zostały powyginane. Zdaniem powoda, przyczyną wskazanych uszkodzeń źródeł światła jest nieprawidłowe działanie dostarczonych przez pozwanego opraw. Jednocześnie powód wezwał pozwanego o zwrot kosztów za 42 sztuki uszkodzonych źródeł światła w wysokości 1 519,40 zł.

W piśmie z 20 lutego 2019 r. powód podkreślił, że zastosowane w dostarczonych przez pozwanego oprawach źródła światła pochodzą od renomowanych producentów, co znacząco ogranicza prawdopodobieństwo ich wpływu na działanie zasilacza czy całej oprawy. Ponadto powód wskazał, że liczba wadliwych (nadal niedziałających) opraw wynosi 62 (na 144 sztuki zakupione u pozwanego), w związku z czym wezwał pozwanego do natychmiastowej dostawy brakujących zasilaczy oraz uwzględnienia reklamacji w całości.

(**dowód:** pisma z 13 lutego 2019 r. - k. 108 akt, z dnia 20 lutego 2019 r. - k. 116 - 117 akt).

W dniu 13 lutego 2019 r. powód wydał firmie(...) nie działające zasilacze w liczbie 13 sztuk o mocy 400W, jeden zasilacz o mocy 400W, który już był raz wymieniany oraz 41 zasilaczy 400W wraz ze źródłem światła.

(**fakty bezsporne**)

W dniu 9 maja 2019 r. powód przeprowadził wizję lokalną oświetlenia na(...) N. - L., na odcinku od węzła G. do węzła K., podczas której stwierdził, że nie działa kolejnych 30 sztuk dostarczonych przez pozwanego opraw o mocy 400W. Powód dokonał wymiany 9 sztuk uszkodzonych zasilaczy z nie działających opraw, przy czym dwa zasilacze o mocy 400W (przesłane przez pozwanego) przestały działać, w związku z czym faktycznie naprawionych zostało 7 sztuk.

Pismem z 17 maja 2019 r. powód wezwał pozwanego do natychmiastowej wymiany wszystkich nie działających zasilaczy oraz do zabezpieczenia odpowiedniej ich ilości tak, aby możliwym było dokonanie wymiany wszystkich. Powód zarzucił, że dostarczone przez pozwanego oprawy są niezgodne z opisem producenta, zarówno w zakresie jego parametrów technicznych (w tym wymiarów), jak i działania, w związku z czym złożył reklamację względem całej dostawy o mocy 400W, przy jednoczesnym żądaniu zwrotu całości kosztów poniesionych w związku z koniecznością wymiany opraw.

(**dowód:** pisma z 17 maja 2019 r. - k. 118 - 119 akt, z 20 maja 2019 r. - k. 120 akt).

Pismem z 24 lipca 2019 r. (...)wezwał powoda do usunięcia usterki polegającej na braku działania oświetlenia na węzłach: G. (8 sztuk), (...) (12 sztuk) oraz (...) (9 sztuk), w terminie do 31 lipca 2019 r., pod rygorem zlecenia wykonawstwa zastępczego na koszt i ryzyko powoda.

(**dowód:** pismo z 24 lipca 2019 r. - k. 121 akt).

Pismem z 31 lipca 2019 r. powód wezwał pozwanego do zwrotu kwoty 54 687 zł brutto tytułem zwrotu kosztów poniesionych w związku z wymianą wadliwych zasilaczy. Na wskazaną kwotę złożyły się: kwota 20 595 zł brutto tytułem wynagrodzenia pracowników, noclegów, diet, paliwa, wynajmu oznakowania drogowego, kosztów podwykonawczych oraz kwota 34 092 zł tytułem kosztów zasilaczy, wymiany zapłonika w oprawach oświetlenia zewnętrznego, wymiany lamp, kosztów pracowniczych, wynajmu oznakowania drogowego.

(**dowód:** pismo z 31 lipca 2019 r. - k. 123 – 126 akt).

Pismem z 11 września 2019 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 81 540,68 zł wraz z odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych. Na wskazaną kwotę złożyły się kwoty:

- 20 595 zł brutto tytułem wynagrodzenia pracowników, noclegów, diet, paliwa, wynajmu oznakowania drogowego, kosztów podwykonawczych,
- 34 092 zł brutto tytułem kosztów zasilaczy, wymiany zapłonika w oprawach oświetlenia zewnętrznego, wymiany lamp, kosztów pracowniczych, wynajmu oznakowania drogowego,
- 26 679,68 zł brutto poniesionych przez powoda w związku z wymianą zasilaczy w dniach 26-28 sierpnia 2019 r., obejmująca koszty wymiany kolejnych 30 wadliwych zasilaczy (koszty pracownicze, koszty delegacji, koszty noclegów pracowników, koszty transportu, koszty wynajmu przyczepki z oznakowaniem, koszty wynajmu podnośnika koszowego, koszty wynajmu znaków ostrzegawczych, koszty zasilaczy zamówionych przez (...), koszty źródeł sodowych),
- 174 zł tytułem rekompensaty za koszty odzyskiwania należności.

W odpowiedzi na powyższe pozwany stwierdził, że nie jest w stanie odnieść się do treści żądań powoda z uwagi na ich ogólnikowe uzasadnienie.

(**dowód:** pisma z 11 i 23 września 2019 r. – k. 127 – 130 akt, z 22 października 2019 r. – k. 132 – 136 akt).

Przyczyną awarii przedmiotowych lamp oświetlenia ulicznego był elektroniczny balast do lamp sodowych SL – 400, który mógł zostać błędnie zaprojektowany, bądź też wadliwe lub źle dobrane (obliczone) zostały materiały użyte do jego budowy. Na skutek wysokiej temperatury elektronicznego balastu lampy sodowe SL-400 ulegały uszkodzeniu, co było przyczyną gaśnięcia opraw oświetlenia ulicznego.

(**dowód:** opinia biegłego – k. 578 – 586 akt).

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny ustalony został w oparciu o przedłożone przez strony dokumenty (art. 243² k.p.c.), których autentyczność i prawdziwość nie była kwestionowana. Co do opisanych wyżej faktów – w zakresie, w jakim zdaniem Sądu okazały się one istotne dla rozstrzygnięcia – za wiarygodne uznane zostały ponadto zeznania świadków: S. M. (1), S. B., P. K., M. Z. oraz przedstawicielki powoda - K. B.. Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się także o opinię biegłego sądowego - M. B., którą należało uznać za jasną, rzeczową i kategoryczną, a do której żadna ze stron nie wniosła zastrzeżeń.

Sąd zważył, że strona powodowa dochodzone roszczenie odszkodowawcze wywodził z regulacji art. 471 k.c. Powód twierdził, że w związku ze sprzedażem mu przez pozwanego (art. 535 § 1 k.c.) wadliwego towaru, tj. zasilaczy w oprawach (...), będących m.in. przedmiotem zamówienia z 18 stycznia 2018 r., poniósł szkodę za którą odpowiada pozwany. Skala nieprawidłowości odnosząca się do tej części zakupionego towaru, zdaniem powoda była tak znaczna, że trudno w ogóle mówić o wykonaniu zobowiązania, a w każdym razie nie zostało ono należycie wykonane.

Zgodnie z art. 471 k.c. dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Odszkodowanie dochodzone na tej podstawie, jest świadczeniem mającym wyrównać uszczerbek wywołanego nieprawidłowym zachowaniem (działaniem lub zaniechaniem) kontrahenta (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 kwietnia 2008 r., V CSK 515/07, LEX nr 395257). Uprawniony musi w takim przypadku udowodnić fakt nienależytego wykonania zobowiązania, rodzaj i wysokość szkody a także istnienie normalnego związku przyczynowego między nienależytym wykonaniem zobowiązania, a szkodą (zob. wyrok SN z dnia 6 lutego 2018 r., IV CSK 83/17, LEX nr 2490643).

Nie jest konieczne, aby żądający naprawienia szkody wykazywał, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania było konsekwencją zawinionych zachowań dłużnika; w tym zakresie ustawa przyjmuje domniemanie zawinienia i obciąża dłużnika dowodem przeciwności. Aby uwolnić się od obowiązku naprawienia szkody dłużnik jest obowiązany udowodnić, że do niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania doszło w wyniku okoliczności, za które nie ponosi on odpowiedzialności (wyrok SN z dnia 22 lutego 2019 r., IV CSK 574/17, LEX nr 2623929). Konstrukcji winy domniemanej w żadnym razie nie można identyfikować jednak z istnieniem domniemania istnienia przesłanek kontraktowej odpowiedzialności odszkodowawczej, których udowodnienie musi nastąpić przez wierzyciela - zgodnie z regułą art. 6 k.c. (por. m.in. wyroki SN z dnia 19 grudnia 1997 r., II CKN 531/97, LEX nr 50550 i z dnia 22 stycznia 2010 r., V CNP 52/09, LEX nr 577857).

Zatem w niniejszej sprawie to na stronie powodowej spoczywał ciężar udowodnienia tego, że pozwany nienależycie wykonał swoje zobowiązanie oraz wysokości szkody (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 2004 r., IV CK 521/03, LEX nr 183717 i z 21 października 2021 r., IV CSKP 54/21, OSNC 2022, nr 6, poz. 65).

W ocenie Sądu ustalone w sprawie okoliczności faktyczne dają podstawę do przyjęcia, że sprzedane powodowi przez pozwanego zasilacze w oprawach OU- (...), rzeczywiście były wadliwe. Z niezakwestionowanej przez strony procesu opinii biegłego wynika, że przyczyną awarii lamp oświetlenia ulicznego był elektroniczny balast do lamp sodowych SL

– 400, który mógł zostać błędnie zaprojektowany, bądź też wadliwe lub źle dobrane (obliczone) zostały materiały użyte do jego budowy. Na skutek wysokiej temperatury elektronicznego balastu lampy sodowe SL-400 ulegały następnie uszkodzeniu, co było przyczyną gaśnięcia opraw oświetlenia ulicznego (zob. k. 581 akt).

Wątpliwości Sądu nie budzi również fakt, że w związku z obrotem produktami zakupionymi u strony pozwanej powód poniósł szkodę, skoro został zmuszony podjąć czynności związane z demontażem wadliwych zasilaczy, a następnie ponownym montażem nowych (wymienionych w ramach gwarancji przez producenta), z czym wiązała się konieczność zaangażowania dodatkowej ilości pracowników, którym zobowiązany był zapewnić dojazd, noclegi, dietę itd., a także konieczność poniesienia kosztów paliwa, transportu czy najmu sprzętu drogowego, co potwierdzili w swych zeznaniach świadkowie: P. K. (k. 496 v. akt) i M. Z. (k. 497 v., 500 akt). Chęć niezwłocznej wymiany wadliwego sprzętu przez powoda jest przy tym zrozumiała, gdy zważy się na fakt, że brak oświetlenia na drodze ekspresowej stwarzało zagrożenie dla zdrowia i życia, a ponadto powodowi groziło obciążenie karami umownymi ze strony generalnego wykonawcy, których ostatecznie na powoda jednak nie nałożono. Nadto, należy zgodzić się ze stwierdzeniem, że zachodzi adekwatny związek przyczynowy (art. 361 § 1 k.c.) pomiędzy nienależytym wykonaniem zobowiązania przez pozwanego (rozumianym jako sprzedaż wadliwej rzeczy), a powstaniem po stronie powoda szkody.

Nawet jednak gdyby przyjąć, że powód wykazał – załączonymi dowodami w postaci dokumentów prywatnych (k. 148 – 189, 351 - 392 akt) – wysokość szkody wyrażającej się kosztami poniesionymi w związku z wymianą wadliwych zasilaczy (choć zauważyć trzeba, że powołane dokumenty nie zostały przez powoda usystematyzowane, nie wskazał on bowiem poszczególnych zdarzeń, których one dotyczą, wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 6 k.c. i 232 zd. 1 k.p.c.), to – w ocenie Sądu – pozwany sprostował obciążającemu go ciężarowi dowodowemu i obalił domniemanie swojej winy, a tym samym in casu nie jest on zobowiązany do zapłaty kwoty objętej żądaniem pozwu, czego konsekwencją musiało być oddalenie powództwa.

Pamiętać trzeba, że odpowiedzialność dłużnika z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania na zasadach ogólnych (art. 471 k.c.) – a ta tylko podstawa odpowiedzialności pozwanego była przedmiotem oceny w niniejszej sprawie, skoro powód nie dochodził uprawnień z tytułu rękojmi (o których mowa w art. 560 k.c. i nast.) – została ukształtowana na zasadzie winy. Dłużnik nie jest bowiem zobowiązany do naprawienia szkody, jeżeli wykaże, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania jest następstwem takich okoliczności faktycznych za które nie ponosi winy.

Granicę odpowiedzialności odszkodowawczej dłużnika za niezachowanie należytej staranności, tj. za winę, wyznacza przypadek. Chodzi tu o taką przyczynę niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, która nie jest wynikiem niedołożenia należytej staranności przez dłużnika (art. 472 k.c.). Stwierdzenie, czy niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania jest następstwem przypadku wymaga zatem przede wszystkim ustalenia odpowiadającego wskazaniom zawartym w art. 355 k.c. miernika staranności wymaganej od dłużnika (por. wyrok Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2001 r., IV CKN 150/00, OSNC z 2001 r. Nr 10, poz. 153).

W sprawie takim właściwym miernikiem jest wzorzec określający staranność profesjonalnego sprzedawcy. Od takiego podmiotu należy oczekiwać dysponowania możliwościami niezbędnymi do realizacji przyjętego zamówienia dotyczącego sprzedaży towaru, zgodnie z zawartą umową. Następnie, należy porównać z tak ustalonym wzorcem konkretne zachowanie się dłużnika. Decydowanie o postawieniu pozwanemu zarzutu winy następować musi na podstawie odniesienia obiektywnie ujętego wzorca należytej staranności do zachowania się dłużnika w konkretnej sytuacji. Wymaga to jednak uwzględnienia niezależnych od dłużnika (pозwanego) uwarunkowań jego działalności. W świetle powyższych uwag przypadek jest więc niejako „negatywem” winy (niezachowania należytej staranności). Z tego względu okoliczności wyłączające odpowiedzialność kontraktową na zasadzie winy muszą być rozpatrywane znacznie szerzej niż te wynikające ze zdarzeń mających charakter siły wyższej (zob. uzasadnienie cytowanego wyżej wyroku SN z 11 stycznia 2001 r., IV CKN 150/00, a także wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 1 grudnia 2011 r., VI ACa 479/11, LEX nr 1171449).

Zgodnie z art. 355 § 1 k.c. dłużnik obowiązany jest do staranności ogólnie wymaganej w stosunkach danego rodzaju. Stosownie zaś do art. 355 § 2 k.c. należyta staranność dłużnika w zakresie prowadzonej przez niego działalności gospodarczej określa się przy uwzględnieniu zawodowego charakteru tej działalności. Ocena należytej staranności w prowadzonej działalności gospodarczej jest oczywiście surowsza od staranności ogólnie wymaganej, ponieważ w istotę działalności gospodarczej wkomponowane jest wymaganie niezbędnej wiedzy fachowej, obejmującej nie tylko czysto formalne kwalifikacje, ale także doświadczenie wynikające z praktyki zawodowej oraz ustalone zwyczajowo standardy wymagań (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 22 września 2005 r., IV CK 100/05, LEX nr 187120). Z drugiej jednak strony, należyta staranność dłużnika w prowadzonej przez niego działalności gospodarczej nie oznacza staranności wyjątkowej, lecz dostosowanej do działającej osoby, przedmiotu, jakiego działanie dotyczy oraz okoliczności w jakich działanie to następuje (por. wyrok Sądu Najwyższego z 25 września 2002 r. I CKN 971/00, LEX nr 56902).

Odnosząc powyższe rozważania natury ogólnej do okoliczności rozpoznawanej sprawy Sąd uznał, że pozwany dochował należytej staranności realizując umowę sprzedaży na rzecz powoda. Podkreślenia wymaga fakt, że strona powodowa sama wskazała na dostawcę spornych opraw (...), przedstawiając pozwanemu otrzymaną wcześniej ofertę dotyczącą określonego typu opraw. Jak bowiem wynika z zeznań świadków: P. K. (k. 496 v.), M. Z. (k. 497 v.) i S. B. (k. 498 v. – 499, 500 akt), kwestionowane oprawy zostały zaakceptowane wcześniej przez inwestora, jak i przez generalnego wykonawcę. We wniosku materiałowym wskazano konkretnego producenta, wcześniej ten właśnie producent został także wskazany przez projektanta w programie symulacyjnym służącym do obliczeń określonego natężenia, równomierności luminacji. Nie budzi w związku z tym wątpliwości, że powód brał pod uwagę tylko i wyłącznie jeden konkretny model opraw pochodzący od jednego konkretnego producenta i w celu jego nabycia skontaktował się z powodem.

Należy więc zgodzić się z pozwanym, że jego rola w przedmiotowej transakcji sprzedaży sprowadzała się wyłącznie do umożliwienia powodowi dokonania zakupu z odroczonym terminem płatności, którego powód nie mógł otrzymać bezpośrednio u producenta. Pozwany nabył wprawdzie ww. towar od producenta, a następnie odsprzedał go powodowi, jednakże – zgodnie z wolą stron – producent dostarczył go partiami bezpośrednio do powoda. Pozwany nie miał zatem nawet możliwości zbadania rzeczy, nie mówiąc o specjalistycznych badaniach, które pozwoliłyby na ustalenie przyczyny zaistniałych później uszkodzeń. Sam powód przyznał, że w momencie dostarczenia towaru (kwiecień 2018 r.) nie był on wadliwy (jego wada ujawniła się dopiero w grudniu 2018 r.). Nie można zatem w tej sytuacji zarzucić pozwanemu braku staranności w związku z wykonaniem umowy sprzedaży.

Z zeznań świadków: S. M. (2) i S. B. wynika, że po nadejściu informacji o wadliwym działaniu sprzętu, pozwany bez zbędnej zwłoki skontaktował się z powodem celem rozwiązania zaistniałego problemu, ale uzyskał informację, że powód już pozostaje w kontakcie z producentem w sprawie demontażu i wymiany opraw w ramach gwarancji (k. 498-498 v., 500 akt). Fakt pozostawania powoda w bezpośrednim kontakcie z producentem i realizacji zapisów gwarancyjnych wynikał też wprost z pism powoda z 13 i 20 lutego 2019 r. (k. 108 i 116 - 117 akt). Powód nie kwestionował faktu, że producent niezwłocznie podjął się wymiany – w ramach udzielonej powodowi gwarancji – wadliwego towaru na nowy. Przedstawiciel powoda K. B., podała, że powód nie oczekiwał od pozwanego wymiany wadliwych produktów, lecz „pomocy w rozwiązaniu problemu”. Nie wyjaśniła jednak, na czym konkretnie ta „pomoc” miała polegać, skoro – jak sama przyznała, powód nie kierował roszczeń do pozwanego z tytułu rękojmi (k. 507v., 509 akt). Bezspornym przy tym w sprawie jest, że gwarancji na przedmiotowy produkt udzielił powodowi producent – (...) (zob. k. 198 – 202 akt)

Przede wszystkim zaś w sprawie zostało wykazane, że źródło wady spornych zasilaczy, nie leży po stronie pozwanego. Jak wynika bowiem z opinii biegłego, przyczyną awarii przedmiotowych lamp oświetlenia ulicznego był elektroniczny balast do lamp sodowych SL – 400, który mógł zostać błędnie zaprojektowany, bądź też wadliwe lub źle dobrane zostały materiały użyte do jego budowy. Pozwany niewątpliwie nie był projektantem tego elementu ani też producentem użytych do jego wytworzenia materiałów i nie mógłby odpowiadać za ich działania lub zaniechania. Nie ma, w ocenie Sądu, żadnych podstaw aby przypisać pozwanemu odpowiedzialność – na zasadzie art. 474 k.c. – za ewentualne błędy projektanta popełnione w trakcie przygotowywania dokumentacji. Przede wszystkim projektant

balastu nie realizował swojego zobowiązania w ramach stosunku łączącego go z pozwaną spółką. Warunkiem przypisania dłużnikowi na tej podstawie odpowiedzialności za działania i zaniechania innych osób, jest bowiem to aby wykonywał on własne zobowiązanie z ich pomocą lub powierzał im wykonanie takiego zobowiązania. Przepis art. 474 k.c. stanowi konsekwencję rozwiązania wprowadzonego w art. 356 k.c. Dłużnik z zasady nie musi bowiem świadczyć osobiście, ale powinien odpowiadać za osoby, które na jego rzecz uczestniczyły przy spełnieniu świadczenia. Dłużnika obciąża zatem zachowanie innych osób jeśli działają na jego rachunek (uzasadnienie uchwały SN z 20 listopada 1992 r., III CZP 138/92, OSNC 1993, nr 6, poz. 96).

Nie jest przedmiotem sporu, że na etapie sprzedaży towaru pozwany nie dysponował jakąkolwiek wiedzą o ewentualnych wadach projektu elektronicznego balastu do lamp sodowych SL – 400. Wady sprzedanego towaru ujawniły się dopiero w grudniu 2018 r., a zatem przeszło pół roku po ostatniej dostawie towaru do powoda. Rola pozwanego, o czym była już mowa we wcześniejszej części uzasadnienia, polegała jedynie na odsprzedaży zasilaczy wybranych przez pozwanego.

Na marginesie jedynie należy zauważyć, że to na gruncie przepisów o rękojmi odpowiedzialność sprzedawcy przyjmuje charakter odpowiedzialności absolutnej, której wyłączną przesłanką jest stwierdzenie wadliwości przedmiotu sprzedaży powodującej zmniejszenie wartości lub użyteczności rzeczy. Obciąża ona sprzedawcę niezależnie od tego, czy to on spowodował wadliwość rzeczy, czy ponosi w tym zakresie jakąkolwiek winę, a nawet czy w ogóle wiedział lub mógł wiedzieć o tym, że sprzedawana rzecz jest wadliwa (por. wyrok Sądu Najwyższego z 16 lutego 1978 r, OSNCP 1979, nr 1, poz. 7, a także uchwałę Całej Izby Cywilnej i Administracyjnej Sąd Najwyższy z 30 grudnia 1988 r., III CZP 48/88, OSNCP 1989, nr 3, poz. 30). W niniejszej sprawie – co należy przypomnieć – powód przedmiotem swojego żądania nie uczynił jednak w niniejszej sprawie żadnego z uprawnień tytułu rękojmi. O odpowiedzialności pozwanego na tej podstawie Sąd nie może więc orzekać (art. 321 § 1 k.p.c.).

Całkowicie bezzasadne okazało się także roszczenie powoda o zapłatę kwoty 5 714,11 zł, wyartykułowane w pkt I ppkt 4) pisma ze zmianą powództwa z dnia 16 października 2020 r. (k. 340v. akt). Wyjaśnić należy, że odpowiedzialność z tytułu naruszenia dóbr osobistych należy do kategorii odpowiedzialności ex delicto. Niewykonanie zobowiązania samo przez się nie może być uznane za działanie bezprawne w rozumieniu przepisów regulujących odpowiedzialność deliktową. Wierzyciel stosunku obligacyjnego wynikającego z umowy jest jednocześnie poszkodowanym z tytułu czynu niedozwolonego tylko wówczas, gdy określone zdarzenie powodujące szkodę stanowi nie tylko niewykonanie lub nienależyte wykonanie przez dłużnika jego powinności określonych w stosunku zobowiązaniowym, ale jednocześnie narusza ogólne, obowiązujące powszechnie, wszystkich i zawsze, nakazy i zakazy wynikające z norm prawa, zasad współżycia społecznego lub dobrych obyczajów i to bez względu na istniejący między stronami stosunek zobowiązaniowy oraz jego zakres. Domniemanie wynikające z art. 24 § 1 k.c. zwalnia powoda jedynie z obowiązku wykazania bezprawności działania osoby dopuszczającej się naruszenia dóbr osobistych, obciążając dowodem braku bezprawności jego zachowania pozwanego. Jednak treść art. 24 § 1 k.c. nie zwalnia powoda z obowiązku wykazania – zgodnie z art. 6 k.c. – przesłanek warunkujących udzielenie mu ochrony prawnej, a więc wykazania, że zostały naruszone wskazane dobra osobiste powoda i jakie konkretne zachowania pozwanego stanowiły naruszenie tych dóbr (zob. wyrok SN z 21 maja 2015 r., IV CSK 539/14, LEX nr 1682734, a także wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 15 grudnia 2016 r., VI Aca 1516/15, LEX nr 2658092). Tymczasem w sprawie niniejszej powód, poza ogólnikowym powołaniem się na utratę renomy, w istocie nie powołał żadnych twierdzeń mogących uzasadnić przypisanie pozwanemu takiej odpowiedzialności. Okoliczność naruszenia dobra osobistego musi być rozpoznawana w ramach kryteriów obiektywnych, a nie subiektywnych odczuć osoby żądającej ochrony prawnej (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 19 października 2005 r. I Aca 353/05, LEX nr 175202).

Mając na uwadze powyższe, Sąd orzekł o oddaleniu powództwa w całości (punkt I. wyroku).

O kosztach procesu Sąd orzekł stosując zasadę odpowiedzialności za jego wynik na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., przy uwzględnieniu § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015, poz. 1800 ze zm.). Pozwanemu należy się zwrot kosztów zgodnie z przedłożonym spisem (zob. k. 641-645 akt). Łączna kwota zasądzona z tego tytułu 5 991,20 zł obejmuje: wynagrodzenie z tytułu

zastępstwa procesowego – 5 400 zł, wydatki – 17 zł (opłata skarbową za odpis pełnomocnictwa) i 574,20 zł (koszty przejazdu i noclegu pełnomocnika w związku z udziałem w rozprawie w dniu 9 lipca 2021 r.

Kosztami poniesionymi tymczasowo przez Skarb Państwa, tj. resztą wynagrodzenia należnego biegłemu za sporządzenie opinii (1 141,83 zł – zob. k. 648 akt) Sąd obciążył powoda, jako stronę przegrywającą proces na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 1125).

Na oryginale właściwy podpis